

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

Всичко за „Християнски свѣтъ“ се изпраща до:

Павелъ Мишковъ—Свищовъ

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ предплата.

НЕ СТОЙ!—ВЪРВИ!....

1.

Сонетъ ти искашъ ли животъ черъ
И в'буреносенъ вихъръ тъмнота да греи?—
Радостта с'тжгата в'едно да се смѣи!

3.

Човѣче, ти искашъ ли волностъ?
Мечти, идеи всѣватъ ли ти бодростъ?
Крѣвта раздвижва ли ти грѣдта,
Фурии носятъ ли ти призракъ на смъртта?...

2.

Животе, в'слѣнце и отрада,
Безгрижностъ, весель смѣхъ—в'сълзи
Искашъ ли челото морно да бразди?

4.

Викни да п'емъ ний борецу химнъ!
Прѣдъ прага на живота самъ саминъ
Не стой!—Върви!... Тамъ бури и кивотъ
Какъ грѣятъ ти виждашъ ли в'този черъ
животъ!

Тамъ да ида...

Кога животътъ окслъ се задушва, тлѣе,
Кога на страститѣ си всѣкой се прѣдава,
Менъ други миръ и другъ животъ ме призовава
И тамъ духътъ ми се възнася и крѣпнѣе.

Тамъ... тамъ въ джбравитѣ, въвъ лѣсоветѣ диви,
Дѣ всичко ѣ дѣвствено и тайнственостъ диша,
Дѣ пвѣтенце благоухае и въздиша,
Дѣ всичко ѣ волно, дѣто славеи пѣй игриви.

Тамъ срѣдъ божествената тишина ж'днѣя
Да ида азъ, далечъ отъ шума свѣтски, хладни,
Да дишамъ в'редъ съ синчеца, с'славея да пѣя;

Ослѣгнатъ до пстока... да го гледамъ вѣчно
И какъ ме прѣска той съ струитѣ си прохладни
Да м'шепне за любовь, за шастие безопасно.

Похристианчване политиката.

Въ днитѣ на пророкъ Данаилъ, Вавилонъ прѣживѣваше криза, каквато днесъ фронта на нашето отечество. Да служи на себе си и на злитѣ богове ли, или да служи на цивилизацията и Богътъ на любовта—трѣбваше да избере Вавилонъ. Сжщото нѣщо трѣбва да избере и нашиятъ народъ.

Тогава, както и сега, два типа политики стояха едни срѣщу други—Навуходоносоръ, управляващиятъ царъ, който имаше неограничена власт, войска, богатство и уповаваше на такива нѣща; и Данаилъ, политически идеалистъ, който имаше само Бога и Нему уповаваше.

Забѣлѣжете какво стана.

Данаилъ изявяваше Бога въ политиката: „Върховния властитель въ Царствата челоѣчески“. Навуходоносоръ отказваше това. Но събитията показаха, че пророкътъ бѣше по-добъръ политикъ, и имаше по-добри принципи. Тѣй ли е и днесъ?

„Това е универсаленъ законъ“, ний често казваме, безъ добръ да мислимъ какво значи. Що значи „универсаленъ“? Що е „законъ“? Вселената е универсална—има само една вселена и нищо вънъ отъ нея. И пакъ, ние се трудимъ да ръководимъ нашата политика независимо отъ небето, ада и Бога. Законътъ е законъ, не съвѣтъ. И ако законъ управлява вселената, тогава той управлява вървежа на звѣздитѣ и силата която разклаща земята толкозъ сигурно, колкото държавнитѣ афери и партиитѣ.

На кжсо казано, политическия законъ, както природния законъ не е създаденъ, а е откритъ. Недѣлята е най-простата иллюстрация за обяснение на това. Като помнимъ, че „недѣлята е направена за челоѣка“, забѣлѣжете какво се случва, когато челоѣкъ не я пази. Казва се, че въ Прусия недѣлята значи денъ за работа. Фабрицитѣ и работилницитѣ сж отворени за работа, както и прѣзъ другитѣ дни. Но законътъ за недѣлята, както законътъ за хигиената противодѣйствува автоматически противъ закононарушителитѣ.

Ние сме християнска нация. Имаме държавна църква, припозната е християнската религия, като господствующа. Истинното християнство и истинния патриотизмъ взаимно се допълватъ.

Навуходоносоръ поддържа политика безъ Бога: „народи, племена и езици, който часъ чуе гласъ на трѣбата... паднитѣ та се поклонѣте на златния образъ... а който не падне да се поклони, въ истиятъ часъ ще бжде хвърленъ всрѣдъ горящата пещъ... и кой е онзи Богъ, който ще ви отърве отъ ржцѣтъ ми“?

Националното себе-задоволство е опасно. Патриотизма често пакти е само една надмѣнност и самоизмама.

Не е беззаконието на нечестивото меншенство, но хлъднокръвието на добритѣ елементи, което застрашава нашете бждаще. Единъ песимистъ е казалъ: „Може би Богъ е по-силенъ отъ дяволътъ, но послѣдниятъ се стреми да надѣлѣе чрѣзъ прѣвъзходна активностъ“. Това е положително вѣрно за дяволскитѣ агенти, сравнение съ Божиитѣ. Мнозина отъ насъ приличаме на проповѣдника, когото Муди веднажъ попиталъ: „Що има ново въ политиката“? Проповѣдникътъ отговорилъ: „азъ не зная нищо за

политиката; моето подданство е въ небето“. На това Муди отговорилъ: „по-добръ свали го долъ на земята за прѣзъ идущитѣ тридесетъ дена. Ние се нуждаемъ отъ него тука“.

Нѣкой е казалъ: „Проблемата на часътъ е, да се направятъ неутралнитѣ, утрални“. Злото, което допускаме и търпимъ въ политиката, не е фактически злото, което търпимъ.

И за тая неутралностъ има двѣ причини. Първата е, че ние сме така заняти по отдѣлно, щото много е мжчно да бждемъ заняти заедно. Втората причина е, че ние сме толкова надменни, щото отбѣгваме отъ грубата работа на практическата политика. При все това, ние не можемъ да се извинимъ, като наричаме политиката „миризливо блато“. Ние трѣбва да влѣземъ въ него, да запрѣтнемъ ржцѣтъ си, ако е потребно, но да запазимъ душата си чиста, като работимъ за причисването на всичката почва.

Въ края на историята за Вавилонъ, царътъ се научи, че политика безъ Бога е не само лошо, но тя самата е лоша политика. Той научи това късно, когато невидима ръка написа „Уфарсинъ“. За да не бжде и за насъ късно, нека модернизираме стариятъ урокъ. Какъ?

Първо, не принадлежи къмъ нкоя партия. Принадлежи само на отечеството и на Бога. Колкото за парт я, тя принадлежи на тебъ. Употрѣби я за добро, когато можешъ, и когато не можешъ, тогава намѣри по-добра.

Второ, имай високъ идеалъ за политически успѣхъ. Историята ни учи, че много нѣща се добиватъ по-добръ, отколкото успѣхътъ. Неуспѣхътъ на Голгота бѣше най-великия успѣхъ на вѣковетѣ. Меншенството е начало на множеството, и участъта рѣдко се вози на натоварени кола.

Бжди политикъ. Богъ е въ политиката. Тѣй и дяволътъ. Да бждешъ съ Бога противъ дяволътъ, трѣбва да влѣзешъ въ политиката. Богъ е кандидатъ при всѣкой изборъ. Слѣдователно, да забравишъ политиката, ще рече да забравишъ Бога.

Да се остави извѣстна провинция въ ржцѣтъ на лоши хора и зли интереси е измѣна и прѣдаство на Божието Царство. Както нкоя частъ отъ живота не е изключена отъ спасителната цѣль на Христа, така сжщо никой интересъ на челоѣчеството не може да бжде натурална зона за християнина. И защото, никой другъ институтъ въ челоѣческото общество не е толкова важенъ, както политическия—държавата, относително моралността и щастието на челоѣчеството, то, да се похристианчи политиката е върховното благоврѣмие на християнскитѣ граждани. Добръ е казано, че небето е градъ и най-доброто приготвление за него е, практикуване гражданство тука на земята. Така щото, да бждешъ политикъ, което значи да изучавашъ и да служишъ, е неуспорима длъжностъ на модерния християнинъ.

Не забравяй да се молишъ като политикъ. Данаилъ, Саванарола, Кромуелъ, Вашингтонъ, Гладстонъ, Линколнъ сж намѣрили молитвата да е магнитна сила въ практическата политика. Единъ политикъ, който сполучилъ да възстанови правда въ

единъ не праведенъ градъ въ Америка, билъ запитанъ на що дължи той своя успѣхъ? „На молитвата“, отговорилъ той. И защо не? Не свидѣтелствувать ли добритѣ психолози, че молитвата е процесъ, въ който дѣйствителна работа се върши и енергия ражда? Опитайте и вижте!

И най-послѣ, имай само една съвѣсть — остра, бърза, яка, — за домътъ, за църквата, за работилницата, и за държавата. Въ политиката, както и всѣждѣ другадѣ, люби, каквото Богъ люби, и мраване?

Най-големия скандалъ въ XX вѣкъ

Тритѣ велики проблеми, съ които християнитѣ въ наше врѣме има да се разправятъ сж: Расовата проблема, Социализма и Милитаризма.

Какво ще кажемъ за прогресътъ на християнската цивилизация направенъ прѣзъ послѣдни тѣ нѣколко години въ областта на изкуството за убиване?

Какво нѣщо е война?

Уйлямъ Шерманъ я нарича „пъкълъ“.

Вениаминъ Франклинъ, въ 1782 год., подиръ битката при Мартиника е писалъ единъ артикалъ, съдържающето на който въ наше врѣме прѣдизвиква особно внимание.

— Единъ младъ ангелъ слѣзналъ на нашата земя за пѣкаква важна работа, избралъ за свой водачъ единъ старъ куриеръ — духъ. Тѣ ходили надъ водитѣ на Мартиника слѣдъ ужесточената дневна битка между флотата на Родней и de-Grasse. Когато прѣзъ облацитѣ отъ гущькътъ, ангела видѣлъ кувертитѣ на параходитѣ покрити съ парчета отъ човѣчески тѣла, потъването на частъ отъ флотата, ужасътъ отъ кръвопролитието, страданията и мизерията на войската; той се обърналъ нетърпѣливо къмъ своя водачъ и казалъ: „ти глупако, не разбирашъ отъ професията си. На ли ти казахъ да ме водитъ на земята, а що щѣмъ тукъ въ ада?“ „Не, господине“, отвърналъ водачътъ; „азъ не съмъ погрѣшилъ. Това е земята и тѣзи сж човѣцитѣ.“

Густафъ Джансънъ отъ Швеция, подиръ Триполитанската война, писа една статия въ която между другото четемъ и това:

— Хвърката човѣкъ се завърна отъ своята въздушна обиколка и изпълни добръ мислята си. Генералътъ стѣсна горешо ржката му безъ да каже нито една дума. Подиръ малка пауза, той заговори: „Господа, (обращайки се къмъ офицеритѣ) твърдѣ е невѣроятенъ успѣхътъ въ воената техника. Телефонътъ, телеграфътъ, безжични съобщеня — войната всички използва. Тя усвоява всички нови изобрѣтения за своя служба. И то най-внушителнитѣ! Удивителна е послѣдната статистика! Германия и Франция иматъ въ този моментъ най-големата въздушна флотилия. Разстоянието между Мецъ и Парижъ може да се мине само за нѣколко часа. Тристата аероплани, които Германия има, направени и купени отъ Франция, могатъ да изсипятъ хиляди кила динамитъ върху столицитѣ на свѣта и то само въ половинъ часъ врѣме! Каква исполинска мисълъ! Посрѣднощъ тѣзи триста хвърчащи машини минаватъ границата и прѣди да се съмнѣ, Парижъ

зѣ, каквото Богъ мрази.

Похристианчване политиката значи тѣзи четири нѣща: първо, патриотизмъ, не партия; второ, демокрация, не аристокрация; трето, еднакви права, не особни привилегии; четвърто, духовностъ, не материализмъ. И тѣзи четири нѣща значатъ едно нѣщо — възнасяне всичкитѣ политически дѣйствия върху високата плоскостъ на съвѣстѣта, молитвата и несмѣсената свѣтлина на Божията воля.

ще бжде само развалени! Дъждътъ отъ динамитъ ще завали надъ градътъ. Една експлозия ще слѣдва друга! Болници, театри, училища, музеи, обществени заведения, частни къщи — всичко само въ два часа ще се обърне на прахъ! Мжже, жени и дѣца тичатъ въ полуда, но кждѣ? ужасътъ е изъ цѣлия градъ, изъ цѣлото поле. И тѣ падатъ едни загрупани подъ зданията, други изгорени, и трети ударени отъ гранати. Когато послѣдния аеропланъ отъ тристата, завърши своята мисия, бомбардирването спира и и Парижъ замира въ една тишина, каквата никога по-рано не е бивала!!

Какво ще кажемъ за Балканската война? Какъ ще назовемъ това, което се извърши въ разстояние на петъ мѣсеци? Съ какво ще оправдаемъ падналитѣ хиляди човѣци? Съ какви очи Европейската цивилизована, „Християнска“ дипломация ще чете историята на своитѣ интриги и алчностъ, които обърнаха Балканитѣ на човѣшки касаници? Колко хора измрѣха, колко останаха сакати, болни, и луди! Колко села опожарени и полета прѣвърнати въ гробници!

Всичко това прилича ли на XX вѣкъ? Всичко това хармонира ли съ самохвалствата на политическитѣ играчи, които разиграватъ хорския животъ, както си искатъ? Може ли да има по-голямъ скандалъ отъ този?

Вѣстникъ „Таймсъ“ писа, че скандалъ било по-нататъшното продължение на войната!

Не бѣше ли скандалъ постѣпката на Силитѣ при протакането на прѣговоритѣ съ мѣсеци и държането въ неизвѣстностъ цѣли четири наци?

Не е ли скандалиозна тази човѣшка касаница, която Силитѣ можеха да избѣгнатъ и съ дума само да дарятъ свободата на поробения?

Може ли Европа, „християнска“ и „цивилизована“, каквато е, да омне ржцѣтѣ си и рече: „азъ нѣмамъ намѣса въ тѣзи кръвопролития“? Може ли тя спокойно да се отдрпне на страна и да не чувствува отговорността за даденитѣ човѣшки жертви?

Не! нейнитѣ дипломатически интриги сж познати на цѣлъ свѣтъ. Тя политиканствуваше съ живота на Славянскитѣ държавници, тя газейки своитѣ интереси, даде да се избиятъ хиляди човѣци и на тѣхното нещастие се наслаждава! Благодарение на дипломатическитѣ интриги и заплитни, Балканитѣ се напонаха съ рѣки човѣшка кръвъ, и когато живота на четири млади държавници се лопи и изтощава, тѣ отъ своитѣ канцеларии гледатъ спокойно и чакатъ кждѣ ще стане нужда за умирение, за да на-

хълтатъ и завладѣятъ чуждото за себе си.

Този алченъ инстинктъ у Европа, тая убийствена апатия, която е завладѣла Силитѣ и ненаситна жажда за човѣшка кръвъ, ясно и високо декларираатъ до каква степенъ липсва у тѣхъ религията и християнството.

Това не е християнство, не е цивилизация за XX вѣкъ! Дѣлата на Европа сж варварски, езически, не важи каква е религията на тая, ли оная Сила.

Всички наедно, коя по-явно, коя по-хитро се подиграха съ живота на милиони челоѣци и тѣ не ще се избавятъ отъ проклятията на пролѣтата неважно човѣшка кръвъ. Защото, още не засъхналата алена кръвъ на бащи и синове вика къмъ Бога и възмездие то нѣма да закъснѣе.

Срамътъ и позорътъ ще се струпатъ на скандалозна Европа и участъта на Новуходоносора ще бжде участъта на европейскитѣ Навуходоносоровци; защото, ако правдата е изгледена отъ земята, на небето тя управлява и правдивиятъ Богъ може да забави, но не ще забрави наказанието на „жестокитѣ убийци“, които въ своитѣ кабинети подписватъ смъртнитѣ присъди на по-малкитѣ държавници.

Ние знаемъ, че има хора, които възпѣватъ войната; има други, които я оправдаватъ за смѣтка на общото(?) благо; има и трети, които ѝ приписватъ културна мисия.

Но какво мисли Християнската Църква?

Неиния гласъ чу ли се прѣзъ тѣзи петъ мѣсеци на кръвопролития? Издигна ли тя високо словото на „Князътъ на Мира“ и потрудили се да обезпечи живота на своето стадо?

Въпросътъ за война, е мораленъ въпросъ, и слѣдователно християнската църква трѣбва да е особно заинтересована въ него. Това е въпросъ, който църквата е длъжна да посрѣщне съ отворени врата и да рѣши въ свѣтл ната на Христовото учение. За нея моралнитѣ въпроси не могатъ да се рѣшаватъ отъ правителства. Вѣстниците ѣ тя не подражава. Тя сама за себе си трѣбва да види кое е право, и кое криво.

Е, добръ. Ние бѣхме свидѣтели на масови кланета. Избиха се хора, които въ нищо не бѣха виновни. Останаха сираци и вдовици, участъта на които не е по-свѣтла отъ тая на убититѣ имъ бащи и мже. Направиха се разноски, които утрѣ, други день пакъ отъ гърбътъ на сщитѣ тѣзи, изморѣни отъ

войната хора, ще се търсятъ. Останха полетата безъ работна ржка, твърдѣ малко ще има да събиратъ на жътва. И всичко това стана прѣдъ очитѣ на християнската църква! Тя видѣ жертвитѣ, тя чу стенанията, тя е забиколенa сега отъ вдовици и сираци, които чакатъ чужда помощъ за да живѣятъ.

Какво стори, прочее, християнската църква? Тя не може да каже, че не е нейна работа. Какво сж извършили християнскитѣ проповѣдници? Тѣ не могатъ да кажатъ, ние сме съ друго заняти, и за друго сме повикани. Защото това е единъ религиозенъ въпросъ, ако щете една християнска проблема. Споредъ Хрѣста, християнитѣ сж повикани да водятъ и спасетъ свѣта. Тѣ сж свѣтлината, която показва пътя. Тѣ сж солта, която прѣдпазва обществото отъ загниване. Тѣ сж апостоли на Бога, на любовта. И тѣхна работа е, тѣхна длъжностъ е, да осъществятъ възцаряването на братството между всѣки хора и интернационалната добра воля. Църквата е изгубена, ако не води. Ако християнитѣ не сж пионери въ събаряне на всички институти, които подготвятъ войнитѣ, тогава тѣ не струватъ за нищо.

Добри християни! Право ли е да се израсходватъ милиони лева за поддържане на войни? Не е ли грѣхъ да се прахосватъ частни и национални пари?

Право ли е да се убива човѣшки животъ, когато знаемъ, че никой освѣнъ Богъ го дава? право ли е да се хвърли цѣлъ народъ въ кръвопролитна война и да се избиятъ хиляди души?

Когато отговаряте на тѣзи въпроси, захвърлѣте вѣстниците, забравете кой какво е казалъ, и турнете ржката на сърдцето си, на тогава кажете, за Бога, добри християни, ще ли Христосъ оправдае всичко това?

За християнитѣ, изгонването на турцитѣ, не е било нищо за което се надѣватъ. Турцитѣ сж второстепенна задача за добритѣ християни. Това съ което има да се разправятъ тѣ, е събарянето на цѣлата система, която включаваша „правото на управление безъ длъжността за покровителствуване“.

Великата християнска демокрация намира своето величие не въ войнитѣ, но въ братството на всички челоѣци и нации и въ възвисеното прѣдѣняване на челоѣческия животъ.

Евангелски амвонъ проповѣдь

Христосъ и народътъ.

„Като видѣ многото народъ“—Мат. 5:11.

„Като видѣ многото народъ“ Това сж въведителни думи, и слѣдователно твърдѣ важни. Единъ материалистически и захластнатъ въ свѣтовни грижи вѣкъ е нетърпѣливъ къмъ подобно въведение. Той го изоставя, прѣскача го. И това е причината, защо толкова много хора намиратъ живота мжченъ за живѣне и религията мжчна за разбиране. Тѣ не почватъ отъ началото. Прѣскачатъ прѣдисловието. А пакъ всѣко велико и авторитет-

но слово има своето въведение. Понѣкога то е писано въ историята, понѣкога то е дълбоко врѣзано въ личната опитностъ. Но гдѣто и да било, ние не можемъ да разберемъ словото, ако прѣскачимъ въведението.

„Като видѣ многото народъ“. Не давайте тѣзи думи да прѣминатъ прѣзъ умътъ ви като думи съ малко значение. Защото, ако тѣ не се разбератъ, не ще се разбере и онова, което иде подиръ тѣхъ.

Какво значение и каква важност иматъ тѣзи думи? Зеръ, ние не сме виждали много народъ? Нима всѣкой челоувѣкъ не е виждалъ тѣла, множество хора?

О, да! Но какъ ги е виждалъ? Какво е виждалъ?

Когато Исусъ видѣ многото народъ, Той видѣ живота на този народъ — живота съ неговата надежда и скръбъ, съ неговото зло и грѣхъ, съ неговата мизерия и разстройство. Той прочете историята на челоувѣчскитѣ нужди и хорската участъ. Той чу задавения отъ сълзи плачъ на челоувѣцитѣ — мъже и жени, за които той бѣше дошелъ да живѣе, и като видѣ мизерията и голотата на челоувѣщината, като видѣ какъ хората простиратъ своитѣ морни и напукани рѣцѣ, като да очакватъ нѣкое ожидано добро, Той се покърти, съжали ги, и почна да ги поучава.

Когато Исусъ говорѣше на челоувѣцитѣ, Той гледаше детайлитѣ на тѣхния животъ.

„Като видѣ многото народъ“ — Това бѣше едно екцентрично въведение, каквото свѣта до тогава не бѣ слушалъ.

Имало е прѣди Христа много учители и философи. Нѣкои отъ тѣхъ бѣха добри, и мислѣха добрѣ. Ние днесъ ги броимъ между учителитѣ на челоувѣчската фамилия. Обаче, всички тѣ се боеха отъ живота.

Тѣ не можеха да търпятъ плачѣтъ на дѣцата и ревѣтъ на гладната маса. Тѣ живѣеха затворени въ храма на отвличената мисль. Тѣ видѣха много явления и откриха много нѣща, но никога не видѣха „многото народъ“. Тѣ говорѣха на нѣколцина около себе си, които можеха да ги разбератъ. Тѣ бѣха избрани, школници, недостъпни за народа, и думитѣ имъ минаваха надъ главитѣ и сърдцата на хората. Уморенитѣ и измжчени работници неможеха да намѣрятъ животъ въ тѣхното слово, въ тѣхната философия.

Дохажда Христосъ. Той заживѣ всрѣдъ народа, съ хората. Тѣ не разбраха Неговото величие, поради Неговата нѣжностъ; тѣ не повѣрваха въ Неговата мъдростъ, поради Неговата симпатия. Мнозина гледаха на Христа недовѣрчиво и студено, защото тѣ не знаеха, че мъдростъ и любовъ сж двѣ нераздѣлни нѣща.

Първото нѣщо, което Исусъ трѣбваше да подчертае бѣ, да се увѣрятъ хората, че думитѣ му се отнасятъ къмъ всички, а не само за една класа хора.

И така, Той прѣкрачи прагѣтъ на хорскитѣ кжши, прие и цѣлува малкитѣ дѣца,

цѣри болнитѣ, нахрани гладнитѣ, срѣсна работницитѣ на полето, когато сѣхха и послѣ когато жнѣхъ, срѣсна рибаритѣ, когато кърпѣхъ мрѣжитѣ си и послѣ когато ловѣхъ риба; Той видѣ и посрѣсна живота въ всичкитѣ негови прояви.

Той живѣ всрѣдъ народѣтъ, между хората.

Висшата цѣль на религията е да се познае не само Богъ, но като се опрѣдѣлятъ Неговитѣ отнѣшения къмъ свѣта и челоувѣка, послѣдния да стане могъщъ, мъдъръ и изразитель Божий на земята.

Прочее, дѣ е Божиятъ ликъ въ сегашното врѣме? Сияе ли Той въ челоувѣка? Христосъ всрѣдъ народа ли е?

Уви! какъ систематически този образъ е затмненъ, опрашенъ и осакатенъ. Челоувѣкъ се е приразнилъ почти съ животното. Давидъ казва, „на червей се е обърналъ“. И какъ ще се очисти тоя Божий образъ, ако челоувѣкѣтъ продължава да живѣ въ сжщата калъ, въ сжщитѣ прахоляци и сажди на живота, притиснатъ отъ непосилна работа, доведенъ до положението на впрегнато животно, опрѣдѣлено само тяжести да носи?

За да сияе Божиятъ образъ въ челоувѣка, за да не се изтрива отъ челото му, той трѣбва да бжде чистъ отъ калѣта и саждитѣ на живота.

А какво е днесъ въ обществото? какви жертви сж нападали тамъ! Какъ е обсипано съ трупове и кости, какъ е залѣно съ кръвъ!

Кой не чува стенанията на сиромаситѣ, осакатенитѣ, гладнитѣ и забравенитѣ? Кой не вижда мрѣснитѣ дѣла, вършени денемъ и нощемъ отъ хората съ дребнави души?

Напразно нѣкои християни днесъ се стараятъ да убѣждаватъ, че е свѣтло въ живота.

Християнството не може и християнитѣ не бива да се мирятъ съ сжществующитѣ форми на живота, които увеличаватъ физическия трудъ и страдания на едни, и охолството на други.

Християнството се гнуси отъ беззащитността на невинни страдалци. То не се мири съ нищетата и мизерията на трудящитѣ се, и съ грамаднитѣ богатства на бездѣлницитѣ. Християнството се гнуси и ужасява прѣдъ смъртъта на стотини хиляди души, загинали по погрѣшка, или по каприза на една шепа гургорбашии; Християнството милва прѣстѣпника по снисхождение, а не по пристрастие къмъ родство и богатство.

Християнина не може да не се грижи за тѣлото на своя брѣтъ, защото то е храмъ

на „Духа Святаго“. Християнина не може да е равнодушенъ, като гледа какъ тозъ живъ „нержкотоворенъ“ храмъ—человѣкътъ се души отъ нечистота, гладъ, болести и се осквернява отъ злодѣйства, на които твърдѣ способстватъ днешнитѣ условия на живота.

Ахъ, читатели! Христосъ не се нуждае отъ нашитѣ комплементи, а иска да покажемъ любовъ и симпатия къмъ нашия братъ. *Той иска да нахранимъ гладния, да напоимъ жадния, да облечемъ голия, да посѣтимъ*

болния, да отидемъ при затворения, да подиримъ погивающия.

Нашъ дългъ е да избавимъ мизернитѣ души изъ калъта и саждитѣ на живота! Не можемъ да кажемъ, че не е наша работа — това е първата ни работа. Жителската проблема изисква всичката наша сила и внимание.

Служене, служене! — ето ви Христосъ всрѣдъ народа. Това е което трѣбва да Му дадемъ: *Душа, имотъ и животътъ си.*

Църквата и Хората днесъ.

Какво е положението на всички християни въ България днесъ? Вѣрно ли е, че църквитѣ сж праздни, че църковната организация е изгубила своята първа сила и влияние?

По кои причини хор та отиватъ на църква? Не отиватъ ли нѣкъ и само да придружаватъ жена си? Не отиватъ ли други само за да слушатъ музика и хорътъ, и трети отъ любопитство да видятъ кои сж тамъ и какъ сж облечени; четвърти, да спатъ и почиватъ; и други още, да мислятъ за търговията си и занаята си?

Смушаватъ ли се хората за бѣдащето? Вѣрата въ Исуса Христа, историческа ли е, или жизнена? Що общо има Христосъ съ чловѣческата идея за Създателя? Социологитѣ казватъ ни, че не е жестокостта, но увѣреността въ наказанието, което намалява криминалността. Тѣ казватъ, че много криминалности се вършатъ, защото случаитѣ да се избѣгне наказанието сж твърдѣ много.

Що да кажемъ за религиозния животъ на хората? Не прѣнебрѣгватъ ли хората своитѣ религиозни длѣжности, като се осланятъ на теорията, че тѣхнитѣ грѣшки, ще бѣдатъ забравени и че нѣкакъ си ще избѣгнатъ наказанието?

Иматъ ли хората една понятна идея за безсмъртнетъ и нѣкакво ожидание за другъ животъ?

Ако помня добрѣ, катихизиса опрѣдѣля грѣхътъ, като нарушение на Божиятъ законъ. Църквата е божественъ опрѣдѣленъ институтъ да прокламира необходимостта отъ новорождение и едно постоянно послушание и изпълнение Божий законъ. Нѣмамъ желание да критикувамъ, но погледнете наоколо си и вижте да ли църквата не е обѣрната на единъ етически институтъ и дружество,

заинтересувано въ въздигането на чловѣчеството чрѣзъ добри дѣла и добри закони и чрѣзъ пропагандиране противъ общественото зло, като мечтае че то веднага ще се потѣпче, щомъ тѣзи добри закони се застъпятъ отъ властъ-имеющитѣ. Това, азъ наричамъ симптоматическо третиране, лѣчене. Не отказвамъ, че то допринася що годѣ полза, но то не достига до коренътъ. Вие ще издирите крадецътъ въ държавното учреждение, ще го уволните, за да запазите държавното съкровище, но съ това вие не ще притурите ни иота на всечловѣческата честностъ. И когато се отдаде на сжщия този крадецъ случай, той пакъ ще открадне.

Само, когато той е прѣроденъ, „новороденъ“ и мисли за кражбата не като нарушение на вѣрата, или общественитѣ закони, но като потѣпкване на Божий законъ, само тѣй чловѣческата честностъ се увеличава, и азъ поддържамъ, че държавата не може да направи това. Това е работа, която Спасителтъ на чловѣчеството възложи на своята църква въ този свѣтъ.

Нека попитамъ, нѣма ли хора у насъ, които избиратъ нѣкои дневни злини и посвѣщаватъ всичкото си врѣме, енергия и способностъ за постановление на нѣкои закони, които правятъ тѣзи злини патентовани? Църковната организация е слаба днесъ, защото църковницитѣ правятъ компромисъ съ нѣкои обществени пороци и спомагатъ за узаконението на мн го вертепи, като сж се откъснали отъ проповѣдването и живѣнето на чистото Евангелие, което Галилейския Учитель проповѣдваше.

Убийството може да бѣде ограничено отъ държавата, но чловѣкоубиецътъ прѣстава да бѣде такъвъ, когато почне да люби своя братъ. И само проповѣдването на Еван-

гелието, което учи за братството на всички хора, може да научи човека, че има много начини за убийство освънът този съ револверъ, ножъ и отрова. Фабриканта, който задържа една жена, или дѣте 16 часа на работа всѣки день, шестъ дни на седмицата въ нехигиенична стая, държавата не го признава за убиецъ. Но, новородете този фабрикантинъ и той самъ ще види убийствата, които е вършилъ.

Отъ друга страна, казва се, че никога не е бивала такъва практична демонстрация на добри мисли и добри дѣла, както днесъ. Хора даватъ за болници, за приюти, за други благотворителни дружества. Свѣтътъ е пъленъ съ добри работи и добри работници; мъже и жени, които искатъ нѣщата да бждатъ прави; които копнѣятъ да вършатъ добри и благи дѣла; но никой човекъ не може да мине сполучливо живота само съ възхищение и сантименталностъ. Глупавъ е този, който мисли да служи на една болнава душа само съ частични добри дѣла. Не искамъ да зная колко вие давате за църква и за бѣднитѣ; ако вие печалите пари отъ кръвта и потѣта и трудътъ на вашитѣ по-слаби братя и сестри, или пъкъ ако вие ги печалите чрѣзъ нѣкои лоши заведения, патентовани отъ държавата, вий не сте християни. По-добрѣ прѣстанете да подкупвате Бога съ вашитѣ добри дѣла! Първомъ търсѣте Неговото опрощение и като Закхей върнете чуждото.

Не искамъ църквата да се върне въ днитѣ на аскетизма. Не искамъ да губя време въ опрѣдѣляне да ли ада е мѣсто или състояние? Съ всичкото почитание къмъ сектарианитѣ, не ми се ще да губя време въ споръ да ли кръщението чрѣзъ потапяне, или поръсване е евангелско?

Християнското единение не може да се постигне, ако ние се спираме да споримъ за работи не много важни и съществени. Ние можемъ да имаме свършено единодушие и да нѣмаме християнска окачественостъ; но

християнско единодушие е цѣнно само като резултатъ на сила и способностъ.

Вѣрвамъ, че има едно благородно задѣление въ религията, както има въ патриотизма. Българскитѣ храбарци не отстъпваха ни отъ една своя позиция, а сѣ напръдваха, не защото се надѣваха за успѣхъ, но защото България очакваше всѣкой български войникъ да изпълни своя дългъ. Хората днесъ вършатъ нѣща, които не сж по угодата имъ, но вършатъ ги, защото обществото или търговията ги изисква. Най-добритѣ нѣща по нѣкога сж извършени въ този духъ.

Ние сме длъжни да се интересуваме не само въ проповѣждане на Евангелието и въ издържане на проповѣдника, но тоже и въ материалното състояние на единъ друг.

Нѣма такъво нѣщо като милосърдие, освънъ ако любовта свързва хората.

Никой човекъ не ще може да ме разубѣди, че църквата е божествено инспирирана организация на земята; че тя е болница, където хората се прѣраждатъ, не веднажъ, но най-малко два пѣти на седмицата, и скоро, азъ се надѣвамъ, по веднажъ всѣкой день; царството Божие е за земята и то ще дойде. Но, религията трѣбва да стане практична наша необходимостъ. Днесъ нѣкои третиратъ Бога съ такоза хладнокръвие, като че Той не съществува. Други пъкъ Го третиратъ, като съсѣдъ, съ когото нѣматъ социални връзки, но който, вѣрватъ тѣ, ще проводи цвѣтя на тѣхното погребение. Нека се запомни добрѣ, че има нѣкои истини въ религията, които глупаво е да се прѣнесбръгватъ и твърдѣ мудро е да се изучаватъ.

Църквата трѣбва всѣкога да има своитѣ ламби запалени, така щого да не е тъмно за онзи, който иска да намѣри пътя къмъ истината. И тѣзи ламби могатъ да горятъ само тогава, когато всички ние не само знаемъ, но и вѣрваме, че всичкитѣ законъ и всичкитѣ Пророци сж изпълнени на кръста, съ който Богочовекътъ на скърби и страдания бѣше натоваренъ.

СОЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ

Работническия въпросъ и църквата.

Рѣшението на работническия конгресъ въ Торонто, Канада, „да се влѣзе въ кооперация съ всички проповѣдници, които съблюдаватъ „Работническата недѣля“, като

търсятъ съ тѣхъ да привлекатъ толкозъ голѣмо слушателство работници, колкото е възможно, е наистина похвално дѣло. Нека издигнемъ благородството на честния трудъ!

Не е ли време да дадемъ на челоуѣцитѣ и нѣщата тѣхната правдива стойностъ?

Отрадна проява е, когато църквата дава внимание на работническото положение. Това е не само добро, но още и полезно за църквата. Трѣбва да кажемъ, че много пѣти църквата е била криво прѣдставяна и криво разбирана, но не можемъ да не признаемъ тоже и факта, че самата църква често пѣти е отбѣгвала да се интересува въ живота на работническото.

Има хора които казватъ: „нека църквата покаже единъ благороденъ неутралитетъ по всички задачи, като не взима никоя страна и така запази мирътъ“. Но, тъкмо тукъ се крие голѣмата мѣнотия. Не само, че липсва червена кръвъ въ такъвъ единъ челоуѣкъ, но съ това той показва какво тѣло невѣжество го е завладѣло. До тогазъ, до като има Образецъ за право, и до тогазъ до като хората притежаватъ чувството на справедливостъ, църквата трѣбва да държи ви ско този Образецъ и да апелира къмъ това право, което е въ челоуѣка.

Църквата се е губила по нѣкога въ проблемата за задъ гробния животъ и е забравляла мѣстото, дѣто хората живѣятъ. Томове сж писани за обяснение положението на грѣшнитѣ подиръ смъртъта, или за славата на праведнитѣ въ небето, до като тукъ на земята угнетението и неправдата сж обърнали домътъ Божий въ домъ вертепски.

Но ние трѣбва да излѣзнемъ изъ сръдновѣковния пушакъ. Ние живѣемъ въ новъ свѣтъ, кждѣто ставатъ промѣнение слѣдъ промѣнение и ни фронтиратъ въпроси отъ жизнена важностъ. И забѣлжително е, че „Великата Книга“ на църквата е била повторно четена и нѣкакъ си по рационално тълкувана. Ние туряме ударение върху служенето на хората тукъ и ега. Хората не мислятъ за Божията манифестация, изявена отвъдъ облацитѣ; тѣ искатъ да Го видятъ изявенъ въ практическия повседневенъ животъ. Отношението на хората къмъ Бога се изеява въ тѣхния животъ и трудъ, въ тѣхнитѣ страдания и надежди. По силата на тази истина „Църквата на Христа“ въ Америка се събудила да каже: „На работницитѣ въ Америка, и на тѣзи, които чрѣзъ организациони сръдства е стараятъ да повдигнатъ тежкия товаръ на бѣднитѣ, църквата изираша братско поздравление и симпатия на всички, които слѣдватъ Христа“.

Главната конференция на Методиската Епископална църква въ 1908 год. се е изразила

въ сжщата смисълъ и маниеръ. Тѣзи двѣ резолюции изеяватъ усърдното мнѣние на мислящитѣ религиозни водители въ Америка. Тѣ изеяватъ умътъ на Христа въ всичката реалностъ на челоуѣческата активностъ. Тѣ изеяватъ практиче кото приспособление на Златното правило. Вънъ отъ законътъ на любовта и принципътъ на братството, нѣма надежда за ограничението на социалното зло, което ни засѣга.

Работническото се нуждае отъ църквата, и църквата се нуждае отъ работническото. Сърдцето на църквата бие точно въ идеалътъ, който е прѣдъ нея. Има едно горещо желание у мислителитѣ и водителитѣ на църквата да намѣрятъ най-близкия пѣтъ за подобрѣнието на челоуѣчеството.

Челоуѣкътъ, който е вѣренъ на Исуса Христа, е потрѣбенъ за наше време. Ние живѣемъ въ единъ вихренъ и нервозенъ вѣкъ. Свѣтътъ не е видѣлъ по-прѣди такова движение, и такова напрѣжение както сега. Това е единъ вѣкъ на велики прѣдприятия и силни комбинации. Една отъ опасноститѣ, която ни фронттира се намира въ безимеността на модерния индустриализмъ. Има опасностъ да се изгуби челоуѣкътъ въ прѣдприятията. Машината днесъ се брои за много по-важна отколкото челоуѣка. Но това не значи триумфъ на търговията. Богъ никога не би искалъ челоуѣкътъ да се изгуби въ машината. Жизнената истина и жестокитѣ факти на цѣлата история говорятъ противъ този разколъ.

Разрушете челоуѣкътъ чрѣзъ машината и вие ще разрушите цѣлия социаленъ организмъ. Челоуѣкъ, който носи Божий образъ не бива да се третира като мъртво нѣщо и да се разрушава за трупане на богатство. Вsrѣдъ всичкото това материално, жестоко съзтезание трѣбва да мислимъ и пазимъ челоуѣкътъ.

Всѣкой челоуѣкъ е личностъ и никой челоуѣкъ не бива да се третира като мъртво нѣщо. Личността е най-великото нѣщо въ цѣлия свѣтъ.

Етическата стойностъ на работническото движение трѣбва да интересува всѣкой църковникъ. Той може да не е съгласенъ съ работническия водителъ въ своя градъ, но той трѣбва да признае силата на този апелъ, който въ своето сърдце, е апелъ за справедливостъ и човѣщина, за правда и възцаряване на братството между всички челоуѣци.

„Който казва любя Бога, а ненавижда брати си, лъжець е“.

Нашия Библейски курсъ

(Въ свръзка съ недѣлното училище)

Априлъ 7. Битие 25 : 27-34; 27 : 1-45.

Яковъ и Исавъ.

Централния стихъ: Господь е Богъ правосъденъ. Блажени всичко които Го чакатъ. Ис. 30 : 18.

Яковъ бѣше типиченъ Евреинъ. Може да се каже, че неговия животъ е едно съкращение на онзи чудесенъ народъ, който се намира на всѣкоя страна, но не принадлежи на никоя; който ни снабдява съ религиозна литература, и е въ сѣщото врѣме пословиченъ въ хитрината си да печели пари. Никой смисленъ чловѣкъ не може да го игнорира. Неговата история е несъмнено ключа на модернитѣ политики, до колкото тѣ изпълняватъ Божествения планъ; и може би неговото изкупление и възвръщане въ старото му отечество ще е плодътъ на сегашнитѣ вълнения между народитѣ, придружени съ землетръсения, войни и слухове за война. Ако можемъ разбра живота на Якова, ние ще притежаваме ключа на историята на неговия народъ. Но ние ще разберемъ сѣщо значението на нашия си животъ и Божиитѣ обноси спрямо насъ.

Неговитѣ слабости говорятъ на насъ. Той се възползва отъ гладътъ на брата си; измама баша си; срѣща Лавановата измама съ измама; планира да се откупи отъ мжчнотиитѣ си съ Исака. Той страшно разбърква религията съ свѣтскитѣ дѣла. Дѣцата му ставатъ омразници, насилници, убийци. Той раболѣпствува прѣдъ единъ далеченъ египетски управителъ, и търси милость чрѣзъ подаръци.

Неговитѣ въодушевления говорятъ на насъ. Ние, сѣщо, имаме сънища съ ангелски посѣщения, и правимъ обрѣкъ, кога напускаме дома. Ние, сѣщо, не се плашимъ отъ тежка работа, когато сме въодушевени отъ всепобѣждащата любовь. Ние, сѣщо, се повръщаме къмъ нашия Ветилъ; изповѣдваме, че сме странници и пришелци, признаваме Божията пастирска грижа и чакаме за Неговото спасение (Битие 48:15; 49:18)

Неговитѣ скърби говорятъ на насъ: уморителната борба за поминѣкъ; хроменето що ни напомня за нѣкоя страшна бѣда; гробовѣтъ що скривагъ нашитѣ любезни; изгубения Иосифъ и побѣлѣлата отъ скърбъ коса; непостигнатитѣ идеали. Какъ всички

тѣзи нѣща говорятъ на насъ! Тѣй Яковъ стана Божий избранъ слуга. Богъ се нарича „Богъ Яковъ“. Не е ли Той, Богъ твой? Въ това има надежда за всички насъ.

Исакъ. Трудно е да се помисли, че Исакъ въ този разказъ е сѣщото лице, което като малко момче покорно носеше дървата, за да бжде пожертвуванъ върху тѣхъ. Що причини тази промѣна? „И увеличаваше се.... и напрѣдваше да става великъ, додѣто стана твърдъ великъ“ (Битие 26:13). Това не е послѣдния пѣтъ, когато успѣхътъ е задушавалъ духовното растение. Да ли пѣкъ причината бѣ лакомията му за отбрани ястия? Ревека знаеше неговитѣ слабости въ това отношение и за това каза, „да направя вкусно ястие за отца ти както той обича“. Ние трѣбва да се пазимъ отъ този двоенъ грѣхъ — лакомство и пиянство. И двата грѣха поврѣждатъ духътъ.

Ревека. Яковъ бѣ нейния любимъ синъ. Прочее, щомъ тя чу Исаковата заповѣдь къмъ Исава, тя рѣши да спечели благословението за любимеца си. Тя не мислѣше за послѣдствията. Достатъчно бѣ Яковъ да сполучи. Заради него тя бѣ готова да пожертвува съпругътъ си, по-стариятъ синъ, принципи — всичко. Нейния животъ може да се сравни съ живота на много други въ наше врѣме. Колко внимателни трѣбва да сме къмъ онѣзи, които очакватъ отъ насъ съвѣтъ и ръководство! Ние не бива да се водимъ само по слѣпата любовь, освѣнъ ако тя се движи по пѣтя на правдата и истината. Ако тѣзи двѣ нѣща липсватъ, има голѣма опасностъ да извършимъ Ревекиния грѣхъ, който причини страдания на цѣлия домъ.

Яковъ. Той не бѣ съвсѣмъ лошъ чловѣкъ, но крайно слабъ, а слабостта твърдѣ често води къмъ грѣхъ. Той не би се ъгласилъ на този заговоръ, ако бѣ останало на него. Обаче, той н имаше дързостъ да каже „не“, когато майка му го тѣглѣше по друго направление. Може би той се утѣшаваше съ мисълта, че ще придобие благословение, и че Исавъ нѣма вече право надъ него. Той се постара да отклони майка си отъ тази работа, като ѣ каза, че може да се узнае измамата. Когато чловѣкъ забрави що е право и криво, неговото падане е близо. Първата лъжлива стѣпка бѣ послѣдвана отъ друга. Грѣхътъ никога не остава самъ. Яковъ се прѣправи на брата си по облѣкло и кожа. Той

измами баща си. Той злоупотрѣби съ името на Бога. И при все това, този сжщия Яковъ стана Божий избранникъ! Не показва ли това, че има надежда и за насъ?

Исавъ. Ние не можемъ да не скърбимъ за този страшенъ и буенъ ловецъ, който тъй бързо се отказа съ първородството си и остана поразенъ, като разбра че нѣмаше вече случай за покаяние, макаръ да го потърси съ плачъ.

Това може да изглежда доста отчаяно, но не правимъ ли и ние подобни неотмѣними рѣшения? Нѣма съмнѣние, че Богъ любѣше и Исава; но Исавъ нѣмаше вѣра и благородство, както братъ му. Дисциплината на живота, и възвива на любовта не могатъ нищо да сторятъ съ насъ, ако съмето на Царството Божие не е въ насъ.

Априлъ 14. Мар. 16:1--11

Празния гробъ.

Централния стихъ. — „А нинѣ Христосъ възкрѣсна отъ мъртвитѣ и стана начатъкъ на починалитѣ“, I Кор. 15:20.

Възкресението, като всѣко творително дѣло, бѣ покрито съ тъмнина. Писателитѣ на Новия Завѣтъ ни казватъ само що видѣли—гробътъ билъ празенъ. Никое човѣческо око не видѣ Спасителя, когато той излѣзе отъ гроба.

1. Извѣстието за възкрѣсния Господъ. (ст.1—15).

1. Хѣмъ жемитѣ. — Навѣрно женитѣ още отъ сжбота сж се снабдили съ аромати за да помажатъ тѣлото Исусово. Но каква изненада! Когато женитѣ дойдоха до гроба, тѣхния Господъ отсъствуваше. Безъ съмнѣние той бѣ видѣлъ тѣхната скръбъ, ароматитѣ и ранното имъ трѣгване отъ дома. Любовта бѣ одързостила тѣзи слаби жени, които иначе не биха се изложили на такъва опасностъ въ онзи източенъ градъ. Тѣ бѣха много загрижени кой ще имъ отвали камъкътъ. Колко често въ живота ние правимъ сжщата погрѣшка! Ние се смуцаваме отъ нѣкои мжчнотии прѣди още да сж дошли. Много пжти сме смуцавани отъ грижи за утрѣ. Въображаваме си, че пжтътъ ни е съвършено блокиранъ и се отчайваме; но послѣ ненадѣйно се събуждаме и виждаме, че прѣчкитѣ сж изчезнали и пжтътъ прѣдъ насъ е широко отворенъ. Когато Господъ изведе стадото си, Той върви прѣдъ него, и то трѣбва да Го слѣдва.

Много разумно Господъ постави за вѣстителъ единъ младъ ангелъ, символъ на без-

смъртната младостъ на възкрѣснатитѣ светии. Право е казалъ нѣкой, че за вѣрващитѣ души смъртъта е рождение. Извѣстието бѣ, че Господъ е възкрѣсналъ, и тѣ (женитѣ) бѣха проводени да извѣстятъ това на ученицитѣ му, и имъ кажатъ да Го чакатъ на опрѣдѣленото мѣсто въ Галилея.

2. Хѣмъ блуждаещия ученикъ, и Петъръ.

Каква вѣжливо тѣ бѣ да се спомене за Петъръ, който отъ отрицанието до възкресението прѣживѣваше голѣми мжки поради изобличението на съвѣстѣта! Мислимо ли бѣше Петъръ да се отнесе тъй подло къмъ своя Господъ, Когато той толкова любѣше? Какъ ли се е кжсало сърдцето му, когато Исусъ се обърна къмъ него и го изгледа?! Той може да е билъ настрана отъ другитѣ ученици, когато женитѣ се явиха при него и му прѣдадоха извѣстието. Какъ се стрѣсна той! Да знае, че Христосъ не се е отказалъ отъ него! Той можеше да се промѣни, но Христовата любовъ бѣше неизмѣнима. Ние бихме прѣдполагали, че Иоанъ, като любимецъ Христовъ, ще бжде първия да чуе това извѣстие; но не, на Петъръ се даде тази честъ. Колкото по-далечъ се отклонява слабата овца, толкова по-голѣма е пастирската грижа за нея.

3. Хѣмъ Мария Магдалина.

Изпърво женитѣ бѣха твърдѣ замаени и не можаха да кажатъ нищо. Тѣ побѣгнаха отъ гробътъ и никому нищо не казаха, додѣ не срѣцнаха Господа. И тъй, Мария Магдалина остана сама, и на нея Господъ се яви п ѣ р в о. Тя е онази Мария, отъ която бѣха изгонени седемъ зли духове, и която сега намѣри особна благодать прѣдъ Бога. Душата, която бѣ станала жилище на зло, сега стана изворъ на чистота и любовъ. Нека никога не прѣзираме, или да се отчайваме отъ тѣзи, които сж паднали тъй дълбоко въ грѣхъ. Господъ може да употребѣи една Мария Магдалина за вѣстителка на Възкресението си; Той може да употребѣи единъ Марко, който напусна Павелъ и Варнава и да го направи Евангелистъ.

II. Възкресението — Фактъ. — Много свидѣтели имаше, които засвидѣтелствуваха този фактъ. Ако нашата религия почива само на разсѣдка и логиката, тогава възможно е тя да бжде опровергана. Но тя почива на една серия отъ факти, освидѣтелствувани отъ вѣрни мжже и жени, които бѣха готови да подкрѣпятъ свидѣтелството си съ страдания

и смъртъ. Тѣ казватъ тѣй: „Ние сме прости хора, разказваме една проста случка, която видѣхме, изпитахме и се увѣрихме въ истинността ѝ. Вие сте свободни сега да приемете или да отхвърлите фактитѣ, и да направите

вашето заключение, но въ насъ нѣма никакво съмнѣние“.

Да! Христосъ възкрѣсна, наистина!
Алилуйя!

Цюрихската конференция на Всесвѣтското дружество на Библейскитѣ училища, юли 8-15 (н. с.).

Армията на Библейскитѣ училища въ всичкия свѣтъ брой сега окслю 30,000,000 души.

Вниманието на тази тридесетъ милионна армия на Библейскитѣ училища е обърнато къмъ все вѣтската седма библейско-училищна конференция, която ще се държи въ Цюрихъ, Швейцария, на 8—15 юли (н. с.) тази година.

„Недѣлното (библейско) училище и послѣдната Христова заповѣдь къмъ ученицитѣ Му“ е главната тема на тази конференция. И цѣльта ѝ, както може да се види отъ програмата е, да се разшири хоризонта на Библейскитѣ училища, като имъ се даде малко по-вече мисионерски характеръ.

Шесъ голѣми комисии изучаватъ сега положението на библейскитѣ училища, тѣхнитѣ нужди и възможности за работа. Тѣзи комисии прѣдставляватъ слѣднитѣ шесъ страни: 1) Европа, 2) Южна Африка, 3) Индия Мала-Азия, 4) Ориента: Япония, Корея, Китай и Филипинскитѣ острови, 5) Латинска Америка и 6) Мохамеданскитѣ страни. Тѣхния рапортъ, слѣдъ като се прочете на конференцията, ще бжде печатенъ и разпространенъ изъ цѣлия свѣтъ.

Какви резултати се очакватъ отъ тази конференция?

Недѣлното (библейско) училище е младо: Въ нѣкои части на свѣта то е малко познато, и даже тамъ, дѣто добрѣ се познава, пакъ неговата сила и възможности не сж напълно използвани.

Всесвѣтското дружество на недѣлнитѣ (библейски) училища е тоже младо. Нѣщо повече, то не упражнява никаква властъ. Ето защо, не бива да се очаква, че опрѣдѣлени и крайни рѣшения ще се взематъ въ тази конференция. Но, че голѣмъ потикъ ще се направи отъ тази конференция въ свързка съ недѣлнитѣ училища, въ това нѣма съмнѣние. Сигурно, ние ще се надѣваме за нѣкои отъ слѣдващитѣ заключения да се постигнатъ:

1. Едно по-добро разбиране на великото

поле отъ Библейско-училищна точка зрѣние, и нашата отговорностъ къмъ него въ свѣтлината на Христовата велика настѣпателна заповѣдь.

2. Едно по-дълбоко убѣждение, че най-добрия и бързъ начинъ да се придобие свѣта за Христа, е да придобиемъ дѣцата и младежитѣ чрѣзъ изучаване Библията.

3. Намирането на една задоволителна база, върху която всесвѣтското Библейско-училищно дружество ще може да влѣзе въ кооперация съ нѣкои други агенти за осъществението на Царството Божие на земята.

4. Изработване на една програма за работа прѣзъ иднитѣ три години и увеличение на фонда за нейната издръжка.

Въ тази конференция и България ще вземе участие. Макаръ у насъ да нѣма съюзъ на недѣлнитѣ училища, който да изпрати свои делегати, пакъ ще има нѣколко души да отидатъ и прѣдставляватъ недѣлнитѣ училища въ България.

Ние мислимъ, че добрѣ ще бжде, ако всички недѣлни училища въ царството избераатъ единъ или двама свои прѣдставители и изпратятъ въ Цюрихъ, като ги опълномощатъ да прѣдставятъ прѣдъ настоятелството на конференцията нуждитѣ на недѣлното училище въ България. Нека всѣко недѣлно училище събере по нѣщо за пѣтнитѣ разноски на тѣзи „официални“ делегати. Ние вѣрваме, че ще има и други изъ между насъ, които ще отидатъ, но нека единъ или двама бждатъ официално опълномощени отъ недѣлнитѣ училища въ царството. Подобна акция ще бжде отъ голѣмо значение за насъ.

Колкото за изборътъ на делегати, редакцията на „Хр. Свѣтъ“ може да посрѣдничува за избирането имъ. Тѣзи отъ недѣлнитѣ училища, които сж свободни и иматъ правото на свободенъ изборъ и желаятъ да изпратятъ свой делегатъ на конференцията въ Цюрихъ, нека посочатъ на редакцията ни такова лице, за да се популяризира идеята между всички недѣлни училища.

Ние взимаме инициативата за тази работа, защото до колкото знаемъ нѣма официаленъ прѣдставителъ на недѣлнитѣ училища у насъ и защото главния секретаръ на все-свѣтското дружество на недѣлнитѣ училища ни моли да сторимъ това.

Въ идния брой ние ще можемъ да съ-

общимъ, ако стане нужда, кои лица възна-мѣряватъ да отидатъ на тази конференция.

Прочее, пастири и ръководители на недѣлнитѣ училища, подемете тази идея и съобщете вашето рѣшение на редакцията на „Хр. Свѣтъ“.

Отъ Редакцията.

ДАНТЕ — ПОЕТЪ, ПАТРИОТЪ И ПРОРОКЪ.

Въ красивия градъ Флоренция, въ годината 1265, е роденъ Данте Алигиери, опрѣдѣленъ отъ съдбата да бже най-великия поетъ не само не древността, но и въ модерно врѣме. Знаемъ много малко за ранния му животъ, почти нищо за неговия домъ и възпитание, за неговитѣ радости и скърби. Обаче, това което се случи съ него, когато бѣше на деветъ години, имѣ грамадно влияние върху бждащата му кариера. Единъ день той се срѣцналъ съ едно младо момиче на име Беатриче Портинери, съ нѣколко мѣсеца по-малка отъ него, и тази случайна срѣща открила нова ера за Данте. Историята за Дантевата любовъ къмъ хубавата млада флорентинска мома се разправя въ „Vita Nuova“ или „Новия Животъ“, най-чудната, най-сладката любовна история, която нѣкога е била кизана. Защото тамъ ние съглеждаме благородно обожаване отстрана на младия поетъ: неговата сърдечна избраница; рѣд-киѣ, случайни срѣщи; чудната, душевна радость, причинена отъ нѣкой нейнъ говоръ или усмивка; ужасната скръбъ поради смъртта ѣ; видѣнието, въ което той я вижда въ небето; и най-послѣ, да учи и се приготви той, че да може да пише и каже за нея онова, което не е било казано за никоя смъртна до тогава. Съ това свършва първата драма на Дантевия животъ, приживѣна въ единъ периодъ на невинность, любовъ, радость, поезия и най-висша аспирация.

Слѣдъ тѣзи събития настѣпва втория периодъ отъ неговия животъ, но по-мраченъ въ своята сжщность, когато Данте се впуска въ политическия животъ на онова врѣме, като се противопоставя протъвъ Папскитѣ претенции на свѣтски властелинъ, стрѣмящъ се да въдвори миръ всрѣдъ смутенитѣ обстоятелства въ своя градецъ, Флоренция. Но, както често се случва, неговитѣ патриотични старания му допринесли само смущение и скръбъ. Така за примѣръ, когато билъ избранъ за единъ отъ главнитѣ сѣдини на Флоренция, той сполучилъ да отстрани отъ служба главнитѣ бунтовници на двѣтѣ сътезавачи се партии, като се надѣвалъ по този начинъ да се въдвори още веднажъ мирътъ въ страната. Но уви! той съ това само умножилъ числото на свонитѣ врагове. Той билъ сваленъ отъ служба, обвиненъ въ подкупничество, изгоненъ отъ Флоренция като билъ заплашенъ, че ще бже прикованъ на позорния стълпъ, ако нѣкога се усмѣли да се завърне.

Заточението е третата и послѣдна драма на Дантевия животъ. Тука вече ние виждаме поета и патриота скитникъ отъ градъ на градъ, чуждъ за всички и всички чужди за него. Ето го единъ день ири залѣзъ слънце той изкачва могилата, на върха на която старчи мѣнастира Св. Иларио. Почуква

на вратата, и когато калугера отваря и го запитува какво желае, той се провиква съ думитѣ: „Миръ, Миръ!“ Другъ пътъ той е въ Верона, гостъ на Duke Con Grande della Scala, мълчаливъ и нѣмъ сѣди на трапезата всрѣдъ група весели дворяни; или пъкъ върви изъ улицитѣ до толкова съкрушенъ и унилъ духомъ, щото минувачитѣ го сочатъ съ прѣстъ, като казватъ: „Ето челоуѣкътъ, който е билъ въ ада“. Въ градътъ Ревена, послѣдното убѣжище на Данте, при брѣговетѣ на Адриатическо море, самъ, далечъ отъ домъ и приятели, той умира, въ 1321 год., като оставя слѣдъ себе си животъ пѣленъ съ несполуки и горчивини.

Прѣзъ всичкитѣ фази на Дантевия буренъ и неспокоенъ животъ той е живѣлъ съ надеждата, че не само нова ера ще се зазори надъ смутена и паднала Италия, но че единъ день той ще може да се завърне въ своя роденъ градъ. Тази двойна надежда изглеждала почти осжществима, когато въ 1311 год. Хенри VII отъ Люксембургъ отишълъ въ Италия и тамъ билъ коронясанъ за Императоръ на Римъ. Данте билъ екзалтиранъ до лудость при мисълта за този освободителъ на Италия, който Богъ изпратилъ да накаже виновницитѣ, да награди вѣрнитѣ и възвърне святата Римска Империя въ първата ѣ слава и величие. Обаче надеждитѣ му били съвършенно осуетени и той горчиво се разочаровалъ, защото на августъ 24-ий, Хенри VII се поминалъ внезапно въ Buoncovento близо при Siena, отъ треска; а споредъ мнѣнието на нѣкои той билъ отровенъ, подъ подстрѣкателството на Папа Климентъ V.

„Божествената комедия“

Съ смъртта на Хенри VII всички земни надежди на Данте, неговото лично щастие, миръ, радость, желание да види своята родина възродена—всичко това изглеждало за винаги изгубено. Но какво стори той? Остана ли той въ бездѣйность да оплаква днитѣ си? Да прокълне Бога и да умре? Не, у него имаше още вѣра, вѣра неотслабнала за единъ Богъ, Който сѣди въ небесата и Който направлява сждбинитѣ човѣшки, както и цѣлата вселена и че единъ день правдата ще възтѣржествува въ свѣта. Той изучавалъ аналитъ на миналото, помрачени отъ разни жестокости и прѣстѣпления; обръщаль се назадъ въ своя животъ и виждалъ отпадѣкътъ, несполуки и безнадеждна скръбъ; оглеждалъ се наоколо и виждалъ хора изпълнени съ страсти, жестокости, хитрости, измама и прѣдадени на прѣстѣпность и развратъ. Не сж ли тѣзи факти въ състояние да разклатятъ човѣшката вѣра! И въпрѣки всичко това, Данте повдига очитѣ си нагорѣ и вижда и другата страна на живота; вижда хора, които

се стрѣмятъ да се очистятъ и отърсятъ отъ вродената наклонностъ къмъ грѣхътъ; какъ най-послѣ всѣкой може да се изкачи, ако той само иска, по стрѣмния пѣтъ на Чистилището, за да се приготви за по чисти радости въ небето; вижда, какъ отъ зло Богъ донася добро; какъ всичко на небето и земята работи за осъществението на Неговия планъ.

Сърсѣдоточенъ умомъ и духомъ въ съзерцания небесни и наблюдения изъ живота зъ резултатъ Данте изнесе прѣдъ свѣтътъ дивно произведение — „Божествената Комедия“, за което произведение наскоро единъ английски критикъ се е произнесълъ, че то е най-великата работа на човѣшкия гений въ кой да е езикъ. Поема, въ която се разправя, какъ поета е прѣминалъ прѣзъ деветъ крѣга на ада, кждѣто непокаянитѣ грѣшници сж наказани съ огънь, градъ, снѣгъ и ледъ; какъ прѣминава седемѣ тераси на Чистилището и достига до земния рай, който се намиралъ на върха му и отъ тамъ прѣлита десетъ небеса, за да достигне въ присѣтствието на самия Богъ, изворътъ на всѣка свѣтлина и любовъ.

Посрѣдствомъ оригиналнитѣ символи на това сѣрдноувѣковно произведение, модерния четецъ може да види сжщия тогавашенъ животъ и днесъ и всѣ-

кога. Обществото на днешната надута цивилизация носи сжщитѣ отвратителни отпечатьци на прѣстѣпностъ и измама съ своитѣ убийства, грабежи и развратъ. Какъвъ по черенъ адъ можемъ да си въобразимъ отъ затѣнениѣ и потаени квартали въ голѣмитѣ градове, кждѣто полицията открива всекидневно ужасни и нечувани прѣстѣпления подъ най-разновидна форма и видъ?

Обаче, въпрѣки този сжществующъ земенъ адъ, подобно на Данте, ние можемъ да подигнемъ очитѣ си и видимъ приятни и възхитителни сцени, изпълнени съ добродѣтелни жени и честни мъже, които сж посветили живота си въ дѣла на благодѣтелностъ, филантропия и любовъ. И нѣ, както Данте, можемъ да почувстваме Божествения трепетъ въ минути, когато нашата душа се издига високо надъ всичко, що е свѣтовно и грѣшно; като върваме, че ако не тука, то въ другия свѣтъ всички неправди ще се оправятъ, всички аспирации ще бждатъ задоволени, всички прави желания и надежди ще бждатъ осъществени; че единъ день, слѣдъ мжнотиитѣ и скърбитѣ на този животъ, душитѣ на праведнитѣ ще стигнатъ небесния градъ, кждѣто „Богъ ще обърши всѣка сълза отъ очитѣ имъ“.

пр. Adena.

ХРОНИКА И БѢЛѢЖКИ

Забѣлѣжете! Хартията и печатътъ сж подобрѣни за 4 брой.

Попски заблуждения. Не обичаме да влаземе въ полемика съ никого, но за освѣтление на обществото дѣлжимъ да кажемъ още нѣколко думи относително попската агитация въ Свищовъ, противъ евангелиститѣ. Държани сж подъ редъ проповѣди въ църква отъ нѣколко свещеници противъ „протестантитѣ“, като сж увѣщавали хората да не посѣщаватъ „протестантската“ църква, защото „нѣмало икони и свѣщи“.

Ние се съмняваме, че тази е единичката причина, за дѣто поповетѣ запрѣщаватъ на хората да посѣщаватъ Евангелската църква. Но да приемемъ за минутка че е така.

Е, добрѣ. Защо тогава, поповетѣ не кажатъ на хората причината, по която Евангелската църква не употребява икони и свѣщи? Тѣ (поповетѣ) знаятъ, че нигдѣ въ Библията не се прѣпорѣчватъ и оправдаватъ нито иконитѣ, нито свѣщитѣ. Тѣ, тоже знаятъ, че Исусъ и Апостолитѣ Му, кога се молѣха не употребяваха такива нѣща. Тѣ знаятъ, че църквата до третия вѣкъ не употребяваше нито икони, нито свѣщи. Поповетѣ знаятъ, че свѣщитѣ се вмѣкнаха въ християнската църква въ края на четвъртия вѣкъ, а иконитѣ въ края на осмия вѣкъ и то подиръ ужасни прѣния на разнитѣ събори. Тѣ знаятъ, че тѣзи нѣща сж противни на Христовата религия, и сж човѣшки измислици, вмѣкнати само съ користолюбива цѣль — тѣ (поповетѣ) всичко това знаятъ, защото прѣдполагаме че четатъ историята и Библията. Защо, прочее, когато казватъ на хората да не ходятъ въ Евангелската църква понеже тамъ нѣма икони и свѣщи, защо не кажатъ на тѣзи хора сжщинската причина, която е накарала евангелиститѣ да изхвърлятъ тѣзи човѣшки измислици?

А, вие, лицемѣри! Кога се намѣрите на самѣ съ евангелски проповѣдникъ, признавате фалши-

востъта на всички тѣзи послѣдишни притурки въ Хр. църква, а прѣдъ хората, кривите душитѣ и свѣстѣта си, като говорите обратното и ругаете голата и чиста истина. И всичко това правите за пари! Можете ли го отказа?

Но, ние се съмняваме, че тази е единичката причина, поради която заплашватъ съ афоресване женитѣ, ако посѣщаватъ Евангелската църква. Има друга причина. Вие знаете, че въ Евангелската църква се чете и проповѣдва Евангелието на български езикъ и всѣки, който го чуе, не може да се не повлияе. Вие знаете, че ако хората се залостятъ здраво за Евангелието, вашитѣ тананикания и мажения ще станатъ непотрѣбни, и хората ще си разчистятъ смѣткитѣ съ крѣстителитѣ на мрака и заблужденията. А това значи погубване на вашата хубава, сегашна църковна търговия.

Това плаши васъ, и за това спирате хората да не посѣщаватъ Евангелската църква.

Но, както убийцитѣ не можаха да задържатъ Христовия духъ въ гробътъ, макаръ да бѣше запечатанъ и съ сграки охриненъ, така и вие не можете да заглушите гласътъ на Евангелието, което нѣма нищо общо съ всички ваши заблуждения и съ спекулагивна цѣль измислени сплѣтни.

Въ свръзка съ това, нека кажемъ нѣщо и за училищата въ Свищовъ. Плакаха ни се, момичета и момчета, че нѣкои учителки и учители забранили имъ да посѣщаватъ Евангелската църква, като ги заплашили съ изключване.

И това се върши, разбира се, противъ волята на родителитѣ, защото идваха при насъ майки, които изявиха желание да се допуснатъ дѣцата имъ въ Евангелската църква, дѣго ще научатъ добро и само добро.

Не ще съмнѣние, че и тукъ има попска намѣса. Защото, ние не можемъ да си допуснемъ, че ще

се намѣри толкова тѣсногърдъ учителъ, който да забрани на учашитѣ се, да посѣщаватъ събрания, кждѣто се проповѣдва Евангелието.

Интересно е, да се попитатъ тѣзи „възпитатели“, кждѣ да ходятъ младитѣ? Тѣ и безъ това не стѣпятъ въ православната църква, освѣнъ насила, съ законъ, защото не могатъ да намѣрятъ тамъ нѣщо да ги задоволява. Безсѣмѣние, ще ги пращатъ нѣ кинематографъ, въ други завѣдения и по училищитѣ, но не бива да стѣпнатъ въ Евангелската църква и чуятъ проповѣди за възпитание, и религия!

Какво чудно възпитание! И какъ свободно се разполагатъ съ съвѣстѣта на чуждитѣ дѣца!

А... науката не търпи вериги! Тя не вирѣе въ тъмнина. Нейния пжтъ се разчиства и освѣтлява отъ Евангелието. И вие не можете възпита поколѣнието, както трѣбва, ако му възбравяте да се пои отъ най-чистия изворъ—Евангелието. А съгласете се, че твърдѣ малко отъ Евангел. ето има въ народната църква. Ако не сж „протестантитѣ“, които продаватъ Библията на малка цѣна, и проповѣдватъ Евангелието на български езикъ, вие не можете разбра сжщността на Христовата религия чрѣзъ четенията и пѣен: ята на поповетѣ. И, при все това, вие спирате младежитѣ да посѣщаватъ църквата, която тѣй магнитно ги привлича.

Тогава, защо се чудите, че ученикъ вдигаржка противъ учителя си? Вие сами ги приготвявате за тюрмата, а не за живота . . .

Християнски родители! Ваша длъжностъ е сами да се загрижете за чадата си, и да видите въ чий ржцѣ сж повѣрени.

Бъдащето на отечеството ни зависи отъ младитѣ. Прочее, не търкувайте съ тѣхнитѣ души, но дайте имъ религиозно-нравствено възпитание, което единъ чко прави човѣка добъръ гражданинъ, добъръ родителъ, добъръ човѣкъ.

Евангелската църква въ това отношение върши велика работа. Защо и православната църква не стане такъво училище на душата?

Иматъ думата мирянитѣ, а не поповетѣ.

Молитви, или дѣла? Отъ какъ се обяви войната, постоянно четемъ статии въ нѣкои религиозни органи, че длъжностъ е на християнитѣ да се молятъ, щото Богъ да възмогне за побѣдата на правото.

Молитвата има своето мѣсто и значение. Тя е била и днесъ е сила въ живота на много хора. Но, тѣзи г-да пишатъ и говорятъ толкова много за молене, че нищо не прѣдпр. ематъ да сторятъ. Това най-вече се вижда въ църквата. Сума събрания сж се държали, и молитви сж се произнесли за Божието благословение въ тази война. Но кажете, за Бога, що стори църквата за подобрене положението на пострадалитѣ отъ войната? Що стори тя за постигане на мирътъ? „Лозето“, казва народната мудростъ, „иска не само молитва, но и мотика“. Християнитѣ достатъчно сж викали къмъ Бога. Нека сега работятъ за Бога. Ние много сме се молили „да дойде царството Божие на земята, както е на небето“, нека сега работимъ за неговото идване. Хиляди сж се молили прѣзъ тази война, не е ли сега врѣме да се почне една усилена християнска дѣйностъ и молитвитѣ да станатъ животъ?

Не е достатъчно да викаме само „Господи, Господи!“ Но трѣбва да вършимъ волята Негова.

А въ що се състои тая Воля? Казано е: „да възлюбимъ Господа Бога твоего, и ближния си, както себе си“. Вършимъ ли това? Иначе, напраздно сж всички молитви и метани. Така че, въ това критическо врѣме, (както казватъ нѣкои че е] заедно съ молитвитѣ на християнитѣ, трѣбва да се видятъ и дѣлата на тѣзи християни. Църквата, трѣбва да води и да диктува живота. Не прави ли това, тя нищо не прави.

Факти, които говорятъ. Въ ново-освободенитѣ земи, дѣто се остановиха на квартира български, сръбски и гръцки войски, породиха се редъ кървави схватки между съюзницитѣ и други изтѣпления, които о врѣме ежедневницитѣ хроникираха.

Ние не знаемъ причината на тѣзи несъгласия. Не знаемъ и условията между съюзенитѣ държави. Но едно знаемъ, че и тритѣ тѣзи държавици сж православни т. е. православната вѣра е народна и господствующа тамъ. Това ще рѣче, че тѣ иматъ единъ Богъ, едно вѣрую, една църква, единъ християнски животъ.

Е, добрѣ. Ние казваме, че турцитѣ празѣха изтѣплѣния надъ бѣдната рая, грабѣха и убиваха, зашто сж друговѣрци, зашто тѣхния Коранъ казва да избиватъ всички, които не сж като тѣхъ „правовѣрни“. Ами какво да кажемъ за сърбитѣ, гръцитѣ и българитѣ, които показаха едни къмъ други варварски обноси, жертва на които станаха десетки хора?

На ли тѣ всички сж едновѣрци; на ли тѣ всички сж православни, чада на едната и велика православна църква? Защо се биятъ и изтѣбватъ едни други?

Важно е да се чуе отговора на духовенството по този въпросъ.

Но, ние не можемъ да си обяснимъ друго яче тази работа, освѣнъ, че православната църква нѣма абсолютно никакво влияние надъ своето паство. И не може да контролира тѣхния животъ. А това сж думитѣ на Евангелието, ще рече „обезсолване“. И щомъ „солъта обезсолѣе, тя за нищо не струва, освѣнъ да се хвърли на улицата и тѣпче отъ хората“.

Това може да не се понара на нѣкои, но тѣй поне фактитѣ говорятъ.

Отмахнете фактитѣ, за да млѣкнемъ и ние.

„На чуждѣ грѣбъ и сто тояги сж малко“. Има хора, ко то мислятъ за отечеството си, и говорятъ за себе-отрицание, но не сж готови нищо да дадатъ за него. Прѣзъ тази война много се показваха патриоти. Въ кафенетата, по улицата и въ пресата сѣ за патриотизмъ се говорѣше и пишеше. Величаеха убититѣ и се покланяха прѣдъ тѣхната смъртъ. И за забѣлѣзване е, че тѣзи, които най-много говорѣха за патриотизмъ, тѣ запазиха себе си, синоветѣ си и роднинитѣ си отъ войната. Пишатъ и се надуватъ въ канцеларинитѣ си, величатъ оржжието и възпѣватъ геронитѣ, биятъ на чувствата и апелиратъ къмъ отечествения дългъ, а тѣ и чадата имъ нито сж почувствували че е имало война и кръвопролит: е. Да, патриоти!—но, не своята душа даватъ, а оная на народа.

Не хуманностъ и справедливостъ а интересъ. Когато се е заговорвало за Европа и Европейска

дипломация, всѣкога сж били свързвани и тѣзи поефтинели думи „хуманность“ и справедливостъ. Когато войната отъ бойното поле се прѣмѣсти на дипломатическата маса, нашето правителството макаръ и неспокойно сѣ пакъ вѣрваше, че справедливостта и хуманността ще сж неотстъпчивитѣ съпътници на Европейскитѣ дипломати.

Какъ горко сж се лѣгали! Когато българската войска съ кръвта и живота на десетки хиляди български синове, начѣрта границата между България и Турция, Силитѣ наложиха друга линия, която далечъ не отговаря на надеждитѣ, които българското общество имаше. Европейскитѣ дипломати замижахъ прѣдъ фактитѣ и въ свой интересъ осжкатиха бждаща България.

Правителството, мислѣйки, че дипломацията се движи отъ милостъ, даде 13 хиляди челоуѣка за да прѣвземе Одринъ, който и безъ това бѣше въ наши рѣцѣ, съ цѣлъ да накара Силитѣ да се съгласятъ на една правдива линия. Но и това не помогна. Невината кръвъ на тринадесетъ (ако сж толкова) хиляди млади българи не можа да измѣни старото положение.

Въ сжщото врѣме, въ столицата на нашата Освободителка, въ искренността на която имало хора още да вѣрватъ, се рѣшава да се даде българската Силистра на Ромжния, защото защото по-ниско се навежда подъ краката на Русия и Нѣмския свѣтъ.

Горцитѣ, които показяха, че сжществуватъ, сж заставени отъ Силитѣ да се простятъ съ Шкодра и за потвърждение на това Англия поведе Европейскитѣ воени параходи, съ съгласието на Русия. Виждате ли въ що се състои справедливостта на Европа?

Австрия само въ три дни създаде автономна Албания, а на България и Черна-Гора рѣжатъ крилата, за да не могатъ да хвърчатъ.

Не справедливостъ, не хуманность, а ненаситенъ егоизмъ и личенъ интересъ ржководи движението на оная кървава колесница, която се зове Европейска дипломация, която ние наричаме скандалиозна, защото само скандали върши.

Е, добръ. Що мисли да прави българското правителство? Нека си признае то, че е въведено въ голѣми погрѣшки. Нека си признае то, че е сторило голѣми грѣхове. Нека се огледа и види, че му липсва далновидность. То не само не може да запази мѣстата, които българския войникъ е прѣвзелъ, но не опази градъ, който нѣма нищо общо съ днешната война.

И това вие зовете гений?!

Цѣлокупния български народъ трѣбва да заговори сега. Той много е мѣлчалъ и търпѣлъ. Но сега, когато неговия духъ се намира между чука и наковалнята, той трѣбва да поиска не, а да запази своето. Правителството трѣбва да промѣни своята ялова политика, защото отъ нея нищо не се е спечалило. То достатъчно се е хвалило съ българския войникъ, нека сега покаже то какво може да стори.

Защото, народътъ за всичко води смѣтка, и единъ день, той не е далечъ, ще въздаде всѣкому споредъ заслуженото.

Тукъ има работа и за Християнската църква. Не да политиканствува, а да отстои правата на тая нация. И нейната дума ще се чуе!

Сега е врѣмето тя да покаже, че сжествува. Утрѣ може да бжде късно.

О, иди иди!

. Азъ плача, горко плача.

О, недѣй ме пита, братко ти, „защо“?

Недѣй, защото искамъ да си весель. Вижъ ти си младъ! Какъ росна младостъ твоего чело покрива, какъ весела усмивка твоитѣ устни краси!

Но ти ме питашъ пакъ: „защо“?

Добръ, азъ тебѣ, братко млади, ще да кажа.

Азъ плача братко, за младежитѣ въ нашата родина, които съ себе си злоупотрѣбаватъ; азъ плача за ония млади мои братя, които трѣгнали сж въ пжтя стрѣменъ;

О, тѣзи свѣжи, млади, хубави дѣца на майката България оплаквамъ азъ, които свойтѣ сили по нечиститѣ мѣста и грознитѣ свѣрталища разпрѣскватъ,

Кои то губятъ своята младостъ въ наслади мръсни и кефове нечисти и свойтѣ нѣжни катъ кристалъ души кварятъ и правятъ мръсни като калъ.

За тѣзи моето сърдце страдай, които младитѣ свои гърди съ тютюновъ пушакъ тровятъ, кои за модата и глупавата гордость си пълнятъ свѣжата глава съсъ димъ нечистъ и врѣденъ. А най-траурното е, че чрѣзъ туй тѣ навизи нечисти придобивагъ, че ставатъ роби на грѣха. . . .

Азъ, плача о, не искамъ да се утѣша, кага си спомня, че моитѣ млади съотечественици надигатъ чашата отровна да пиятъ туй, което ще скрати живота имъ тѣй цѣненъ, тѣй щастливъ, което ще ги тласне вѣвъ калъта и ще имъ земе всичко що цѣнили сж и люббили въ свѣта.

О, братко мой, кажи ми ти намирашъ ли и по-жалко нѣшо отъ това, да гледашъ какъ твоитѣ млади братия варвятъ по смъртниятъ развратенъ пжтъ!

Но ти, ти плачешъ!

О, недѣй плака!

Иди, кажи имъ, че ще много да се каятъ! Кажи имъ, мили брате, да се спрѣтъ, кажи имъ, о кажи имъ ти!

Стресни ги доръ е рано . . .

Една минута салъ по-късно, вечъ твоята задача става ошъ по-мжчна.

Иди, иди, о мили брате, о иди! . . .

Единъ поне, о, салъ единъ младежъ, една душа стресни и покажи й пжтя! . . . Туй дѣло повече отъ цѣлий свѣтъ ще струва.

О, мили, млади братко, ти моятъ зовъ не ще да чуешъ пакъ, защото азъ умирамъ. . .

—Азъ бѣхъ салъ гласъ, що туй ти шепнѣхъ и нищо друго. . .

О, иди! . . . азъ умирамъ

О, иди, иди! Жeko de Bourgas.

5,000

АБОНАТИ СЕ ТЪРСЯТЪ за „ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ“

Не си ли ти единъ отъ тѣхъ? Ако си абониранъ, запиши други петъ; ако не си, още днесъ се абонирай.

ПОМИСЛИ МАЛКО:

Защо пощенския раздавачъ да не носи *религиозно-социално четиво* въ домътъ ви, или на дюкянътъ ви заедно съ писмата и другитѣ вѣстници?

Нима за **3 ЛЕВА** годишно ще лишишъ себе си и фамилията си отъ *едничкото въ Българска* *всѣчко религиозно-социално списание*?

Запомни добръ: „Християнски свѣтъ“ тази година ще съдържа слѣднитѣ осемъ отдѣли:

1. Духовенъ и социаленъ отдѣлъ.

2. Литературенъ отдѣлъ.

3. Християнски анекдоти.

4. Домашенъ животъ.

5. Библейски уроци

6. Вжтрѣшни новини.

7. Евангелието въ всички страни.

8. Младежки отдѣлъ.

Да имашъ това четиво въ домътъ си всѣки мѣсецъ, въ 16 страници, на бѣла хубава хартия голѣмъ форматъ, е като да проводишъ цѣлата фамилия на училище.

И . . . и всичко това за 3 лева годишно!! *най-бѣдното сѣмейство* може да получава „Християнски свѣтъ“. Икономисайте отъ друго нѣщо. та се абонирайте за „Хр. Свѣтъ“. Не оставяйте за утрѣ. Днесъ пишете. Абонирайте и други. Пари се изпращатъ чрѣзъ пощенски записъ, или въ пощенски марки. Абонирането става всѣки день.

Списанието излиза всѣки мѣсецъ, въ 16 страници, на чиста бѣла книга, голѣмъ форматъ и струва **3 лева** годишно.

Отъ 5 до 10 нови записани абонати се прави 10% отбивъ. За повече отъ 10 аб.—особно споразумение съ администрацията.

Всичко за „Хр. Свѣтъ“ се изпраща до главния редакторъ Павелъ Мишковъ—Свищовъ.